

TIMOCLEA OVATA IN DE MAAG VAN ASTROPECTEN ARANCIACUS

H.K. Mienis

Timoclea ovata in the stomach of *Astropecten aranciatus*

A specimen of the Seastar *Astropecten aranciatus* (syn. *aurantiacus*), caught off the Mediterranean coast of Israel, contained 198 complete specimens of *Timoclea ovata* and 2 specimens of *Chamalea gallina*. Most probably this feast took place at a depth of 50-60 m according to the zones in which these three marine creatures live off the coast of Israel. According to this case of predation *Timoclea ovata* seems to form at that depth almost a monoculture.

Bij het catalogiseren van mollusken, die in de vijftiger jaren verzameld werden in de Middellandse Zee ter hoogte van Israël door personeel van het toenmalige 'Sea Fisheries Station, Haifa', kwam ik een interessant monster tegen dat voorzien was van de volgende vindplaatsgegevens: ter hoogte van Shiqmona, in de maag van de Rode kamster *Astropecten aranciatus* (Linnaeus, 1758) (syn. *A. aurantiacus*). Dit monster bestond louter uit complete exemplaren van twee soorten Venusschelpen: de Ovale venusschelp *Timoclea ovata* (Pennant, 1777) en de Gewone Mediterrane venusschelp *Chamalea gallina* (Linnaeus, 1758). Nu is zoiets natuurlijk niets bijzonders, want het is algemeen bekend dat de meeste zeesterren zich geregeld met mollusken voeden. Entrop (z.j.) schreef reeds: 'Vooral de maag van een Rosse kamster [*Astropecten irregularis*] kan soms verrassingen opleveren.'

In dit geval bestond de verrassing uit het aantal Ovale venusschelpen: 198 doubletjes! Zij varieerden in lengte van 2.1 tot 8.5 mm (HUJ 4129). Daarnaast zaten er nog twee juveniele exemplaren van de Gewone Mediterrane venusschelp bij (HUJ 9043).

De Rode kamster, die een doorsnede kan bereiken van 50 cm, wordt in het oostelijk deel van de Middellandse Zee aangetroffen op een diepte van 50-120 m. In hetzelfde gebied leeft de Ovale venusschelp op een diepte van 55-82 m en de Gewone Mediterrane venusschelp van 4-60 m (Barash &

Danin, 1992), zodat het materiaal waarschijnlijk afkomstig was van ongeveer 50-60 m diepte.

Uit deze vondst kan men opmaken dat daar waar *Timoclea ovata* leeft, zij waarschijnlijk hele dichte populaties vormt, zelfs in de vorm van een monocultuur. Het is natuurlijk ook mogelijk dat de Rode kamster de voorkeur geeft aan de Ovale venusschelp en andere mollusken, die in hetzelfde biotoop voorkomen, links laat liggen. Gezien het feit dat alle Kamsteren uit het geslacht *Astropecten* alles wat maar enigszins eetbaar is met 'huid-en-haar' naar binnen werken, lijkt mij de tweede optie minder aannemelijk.

Literatuur

BARASH, A. & Z. DANIN, 1992. Fauna Palaestina Mollusca I - Annotated list of Mediterranean molluscs of Israel and Sinai. 405 p., 372 fig. The Israel Academy of Sciences and Humanities, Jerusalem.

ENTROP, B., z.j. Schelpen vinden en herkennen. 324 p. N.V. W.J. Thieme & Cie, Zutphen.

Adres van de auteur:

National Mollusc Collection
Berman Building
Department of Evolution, Systematics & Ecology
Hebrew University
91904 Jerusalem
Israël
E-mail: mienis@netzer.org.il